

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR.

Egész évre 2 frt
Fél évre 1 „
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

SCHWARZ I. IMRE.

Hirdetés árak díjszabás szerint. — Nyiltér sora 20 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Miklós-utca sarkán 1904 szám.
Minden a lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tizedeken.

A protekció.

Egyike azoknak az idegen nyelvű szörnyetegeknek melyek hogy, hogy nem, — befurakodtak a magyar társadalom erkölcsébe s ott a legszemérmelenebbül pusztítanak minden téren. Annyi bizonyos, hogy nem magyar nyavalya, de a magyar társadalom nyílt szíve, őszinte bizalma mindenki iránt és gavallér könnyenhivése kellett hozzá, hogy ennyire be tudja magát fészkelni minden rétegébe a társadalmi életnek.

Ne tagadjuk el, hogy van valami ehhez hasonló vonás a régi magyar megyei életben is. Az atyafiság rendszere uralkodott a megyékben mindenütt s még ma is rá tudnánk mutatni egy-egyre, ahol hűségesen fenn tudta magát tartani a mai napig.

Csakhogy ez a rendszer védekezés volt az ismeretlen jövevények ellen. A táblabíró már zsenge ifjúságában oda ültette a fiát a megye asztalához s ott várt egész serege a tiszteletbeli hivatalnokoknak az üresedésre. Mind a nemes családhoz tartozott s a jövő fejében szolgálta a nemes vármegyét bajszserkenésig!

Ez tehát nem volt az, amit ma protekciónak nevezünk.

Az a szemérmetlen tolakodás, amit e néven nevezünk, undorral tölt el minden

jó érzésű embert, — mert valósággal komikumszámba megy már a dolog, — ha nem volna tényleg olyan szomorú.

A szomorú oldal az, hogy az igaz tehetség, mely érzi a saját jelentőségét s az önérzetnek egy bizonyos mértéke fölött is rendelkezik, nem megy bele a vásárba, mert üres protekció révén nem akar kapzkodni.

A legtöbbször pedig a mindenünnen kikopott, megférhetetlen, tehetségtelen firmák koptatják a protekció kilincset zsiroszinekurák, olcsó hivatalok, vagy jövedelmező küldetések után sóvárogva, — miután már saját vagyonukkal, vagy tán már a másokéval is végeztek.

Mindenféle fórumon ugyanaz a jelenség. Apró szolgálai állásokat, dijnoki helyeket, közigazgatási és bírói gyakornokságot csak egy sereg protekció árán lehet megszerezni.

Mert a tultengésnek maguk a hivatalvezetők az okai.

A minisztériumokból indult ki a dolog, ahol a képviselő-protektorok valóságos sáskajárást vittek véghez a jelöltjeik érdekében. Aztán elragadt az alsóbb hivatalokra, a kereskedelemre s most igazán úgy áll a dolog, hogy magas képzettség, jó bizonyítvány, önérzet és szerénység már nem elégséges ajánlatok, mert többet ér egy magasrangú protektor a jeles diplománál.

Akik látjuk mindennap ezt a harczt, már mosolygunk rajta.

Láttunk alakokat, akik magas, — magasabb és legmagasabb protekcióval kopogtattak egy hivatalban. A főnök elég erélyes volt nem adni semmit az ilyenekre s mert ismerte a protekciót, nem alkalmazta.

Ez azonban nem csüggedt, hanem egy hét alatt kijárt magának egy legislegmagasabb protekciót, nem miniszterit, oh nem, főhercegit, s azzal kopogtatott.

A hivatal főnöke nem hitt a saját szemeinek. De nehogy önmagát kelljen dezavualnia s a vezetésére bizott ügynek kárt okoznia, elhatározta, hogy fölkeresi a fenséges ur udvarát.

Ott a fenséges ur főudvarmesterét informálta az ajánlott felől s megkérdezte hogy most is óhajtlák-e még kinevezését. Természetesen nagyon megköszönték az információt s azt a választ kapták, hogy teljesen az ügyérdeke szerint kell cselekednie.

Ez megtörtént eset s illusztrációul említjük fel.

Igen, de hány olyan hivatalfőnök van aki ez erélyes lépésre magát elszánni képes? Hány százat vesz le a lábáról egy magas mosoly, egy kézsorítás, egy ígérlet és sok-sok érdek, mely még a jó hivatalnoktól sem maradhat távol.

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRGZAJA

A csengeri Halom-utcán! . . .

*A csengeri halom-utcán
Olyan büszke az a kislány:
Nem fogadja köszönésem, —
— Ezután az övét én sem!*

*Mit is ér a köszönése
Ha másé az ölelése;
Ha két karját másra tárja:
Köszönésem ne is várja!*

*Kitékinthet az ablakán,
Nem fog látni már ezután:
Elkerülöm azt a tájat, —
Ott ért először bubánat!*

*Eljárók majd a Nagy-utcán
Ott, lesz talán olyan kis lány:
Kinek kel a köszönésem
S elfogadja — ölelésem!*

(Csenger.)

Baka Elek.

Muszká világ.

— A „Debreczeni Lapok“ eredeti tárczája. —

Irta: Szeghy Ákos.

A helybeli kaszinó elnöke nagytudomány és világlátott férfiú volt. Megvett egy szép kőházat a Templom utcában, egy pompás fekvésű szőlőt a Csoronika dűlőben, aztán letelepedett köztünk. Gazdag ember, azt láttuk mindjárt az első napokban; hogy honnan szerezte a gazdagságát, mit csinált azelőtt, hogyan érett meg a közszereplésre és a kaszinó elnökségére, arról senki se tudott részleteket.

De nem is nagyon firtattuk. Ha egy gazdag özvegyasszony telepszik le a városban, mindenki egyszerre elkezd fészegetni a multját és mindenféle regényes történetet kezdünk kigondolni róla. A férfinak a multja sohasem érdekes; annak csak a jelenével állunk szóba, főleg ha az a jelen gazdag vacsorákkal, sikertel tarokk parthiekkal, emelkedett hangulatu délelőtti konyakozással van fűszerezve.

A kaszinói elnökségre már ez is elég kvalifikáció volt. Hanem az osztatlan bizalmat más szerezte meg számára: a nagy világlátottsága.

Micsoda történeteket tudott elbeszélni ez az ember az utazásairól! Nyugodt lélekkel mondhatom, hogy nem volt Nyugat-Európában város, és nem volt Zanzibárban falu, a a mit tőviről hegyire ne ismert volna.

A hosszú téli estéken városunkban délután háromkor kezdődnek a téli esték és hajnali egy óráig tartanak, köréje gyűltünk mindnyájan, s ő a szeméit lehunyva, esodálatos folyékonyssággal, mintha csak a leczkáját mondaná föl, beszélt az utazásairól.

Egyik nap Tibet volt a napirenden, másnap Páris, harmadnap Chicago. Bámulatos mindegyik helyen akadt valami kalandja, és mindenütt bomlottak utána az asszonyok.

Nem szerette, ha mi vetettük fel a kérdést és haragba jött, ha azt kértük:

— Ma ne a Nilus deltájáról beszéljen, Imre bácsi, hanem például a Norvég fjordokról.

A kérésünket sohasem teljesítette, minden nap arról diskurált, amit maga elé tűzött, s csak három négy nap múlva került sor a norvég fjordokra.

Ez a különczkedés föl is tünt nekünk. Elvégre ilyen nagy utazótól nem lehet kívánni, hogy feltoluló emlékeit egy kíváncsi kaszinói hallgatóság szeszélye szerint sorakoztassa.

Vajjon mi volt ez az ember? Utazó kereskedő, aki az üzlete érdekében bolyongta be a világot, vagy dús gazdag különc, aki a maga szórakoztatására ment országról-országra?

— Ezt a kérdést kell előbb tisztába hozni, mondotta a főispán, — s csak azután beszéljünk a képviselő jelöltségéről. Ha üzleti szempontból utazott, akkor a jövő választásnál még a kaszinói elnökségből is kibuktat

Valóságos bombaként csap le ilyen körülmények között W l a s s i c s kultusz-miniszternek a leirata a protekció ellen, melyet csakhamar követett Erdélyi igazságügyminiszteré is.

Annál nagyobb feltűnést kelt a dolog mert éppen a miniszteri bürok a j t a i előtt hemzsegnek a kilincskoptatók legnagyobb számban s legnagyobb szívóssággal. Aki nek egy képviselő ismerőse van, az lépést se tesz addig míg be nem protezsál tatta magát.

Örültünk, hogy most ismét Wlassics miniszternek egy jó tényét jegyezhetjük fel a krónikának emlékeztetül s mindenkinek megszívlelésül.

Baross halála óta ez az első erélyes hang s jól esik nemcsak nekünk, de sok ezer önérzetes embernek, akik eddig szomorúan ballagtak hátul a protekciót hajszolók hosszú gárdája mögött.

Azt reméljük, hogy a miniszterek erélyes szava a protekció hajszolás ellen nem fog elhangzani hatás nélkül.

Üdvözljük a protekció megrendszabályozóit az igazak nevében!

Debreczeni hírek.

— Csokonai kör ülése. A Csokonai kör mint minden évben úgy az idén is a nagy költő születésének évfordulóján november 17-ikén kezdi meg téli felolvasásait. Az első ünnepélyes ülés meghívója a következő: Meghívó a „Csokonai-kör“ 1897. november hó 17-én, szerdán Csokonai Vitéz Mihály születésének évforduló-napján, az „Arany Bika“ disztermében este 7 órakor tartandó ünnepélyes ülésére. Tárgysorozat: 1. Zenei nyitány, előadja R á c z Károly zenekara. 2. A tihanyi echóhoz, Csokonaitól; előadja: a városi d a l e g y l e t. 3. Megnyitó beszéd, tartja: Széll Farkas, elnök. 4. Csokonai vallásossága, írta és felolvassa D i e s ő f i József. 5. Újabb költemények, írta és előadja B e n e d e k János. 6. Beriot: Andete et rondo russe. Hegedűn előadja: ifj. Szilágyi Imre,

juk; ha passzióból, akkor egyhangu mandátummal küldjük fel az országháza.

Imre bácsi maga úgy nyilatkozott, hogy a nyugtalan vére és a tudomány szomjas lelke hajtotta országról-országra. Ilyen tiszteletreméltó okok alapján egyhangulag elhatároztuk hogy a megüresedni készülő mandátumot (képviselőnknek az igazságügyminiszter egy közjegyzői irodát helyezett kilátásba) Wolf Imrénnek ajánljuk fel.

Hogy fog bámulni az országház, ha Wolf Imre, az egyesült ellenzék tekintélyes tagja előáll tapasztalataival! Tisza Kálmán besiet a folyosóról, Szilágyi kiejti a kezéből a csöngettyút, úgy figyel, a miniszterek körülállják a szónokot, s a karzat lélekzetét visszafolytva lesi a szót Wolf Imre ajkairól.

Igy is történt volna. Bizonyosan így történt volna. De egy kellemetlen incidens jött közbe.

Valamelyikünk egy szerencsétlen délutánon azt a kívánságot merete megkoczkáztatni:

— Hát Muszka országban járt-e valaha Imre bácsi? Arról még sohasem beszélt.

— Hogyne jártam volna, — mondta a kaszinó elnöke hangosan. Mindenütt jártam. Arról beszélek, amiről nekem tetszik: várj a te Muszka országoddal.

És elkezdett a chinai népeletről beszélni. Négy nappal később Wolf eleget tett kérésünknek és a muszkákról kezdett beszélni még pedig oly gyönyörűen, hogy valósággal tűzbe hozott bennünket. Mennyi élénk megfigyelés, találós megjegyzés, böles mondás! Lelkesülten éljeneztek meg, a mandátum biztosítva volt. A főispán is annyira el volt ragadtatva, hogy maga is kedvet kapott egy

czimbalmon kíséri N a g y Dezső. 7. A csikó-bőrös kulaeshoz, Csokonaitól; előadja a főiskolai énekhar. Debreczen, 1897. november hó 10-én. A „Csokonai Kör“ elnöksége. Az ülés után közös vacsora étlap szerint. Táncez Rácz Károly zenéje mellett. A kör tagjai és hozzátartozóik tagsági jegyeiket használhatják. Tagsági belépésre szóló jelentkezések a pénztárnál kitett iven az ülés elején is elfogadtatnak. Évi tagsági díj 2 frt, beiratási díj nincs. — A kik a körnek nem tagjai, az ülésre Tóth Béla pénztárnok gyógyszeráránál vagy este a pénztárnál belépti-jegyvet válthatnak, melynek ára 5 kr.

— Az izraeliták körleme. A debreczeni izraelita iskolaszék ismétlő iskolát tart fenn, amelynek költségeit fedezni nem képes. — A városhoz, kérvényt nyújtott be, hogy a költségek fedezését áldozat készségével segítse elő. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság csütörtöki ülésében tárgyalta a kérelmet s úgy találta, hogy a segélyezés ügyében érdemleges határozatot mindaddig nem adhat a város, míg az ilyen felekezeti segélyezésekre kiküldött bizottság a lélekszám arányra fektetett segélyezési javaslatot el nem készíti.

— Vasuti összeütközés. Csütörtök este 8 órakor nagy vasuti szerencsétlenség színhelye volt Debreczen. A Nyiregyháza felől érkező személyvonat neki ment a dohánygyár előtt veszteglő tehervonatnak, a mely a vasuti tilos jelzés folytán nem moherott be az állomásra. Hála Istennek az összeütközés nem teljes erővel történt, mert akkor izzé-porrá tört volna a tehervonat s a személyvonat utasainak is borzasztó szerencsétlenség lett volna a következménye s ki tudja hány haláleset történt volna. Így csupán 4 kocsi zuzódott össze s a személyvonat ablakai és Impái hullottak le csörömpölve. Az utasokban, kivéve egy fékezőt, nagyobb baj nem esett. Apró sérülések, zuzódások történtek csupán.

Szőke-e vagy barna ?

— Szerkesztői üzenet.

A nagysád kérdése örökké aktuális marad. Ezen a problémán már sokan gondolkodtak tudósok is, udvarlók is, lapszerkesztők is.

Nekünk a második helyen említették-

oroszoszági utra. „Még ma hozzáfogok a tanulmányozásához“ — mondta. Bement hát Spitzerhez, a könyvkereskedőhöz, s megkérdezte, van-e valami jó könyve Oroszoszágáról?

— Van méltóságos uram, éppen mostanában érkezett. A pesti lapok nagyon dicsérik. A Wolf nagyságos ur vett is már belőle egy példányt.

Kezünkbe vettük a csinos kiállítású könyvet. Falk Zsigmond dr. írta, a czime Oroszoszország. A főispán rögtön kifizette, s még ott a boltban elkezdte olvasni. A második lapnál bámulva kiáltott fel:

— Gyertek ide, nézzétek. Hiszen ez szóról szóra ugyanaz, mint amit Imre felmondott nekünk!

Tovább lapozgattuk a könyvet! végtől-végig, ugyanaz a sorrend, ugyanazok a találó megjegyzések.

Egyszerre tisztán láttunk a ment. Hát innen van a Wolf Imre nagy világlátottsággal összevásárolja a könyveket, betanulja, aztán fölmondja, mint valami leczkét. Azért nem beszélt soha arról, amire kértük; előbb meg kellett tanulnia

... Falk Zsigmond kitűnő könyvét megismertette velünk Wolf Imre; ezzel az egy köszönettel tartozunk neki; de amannak sikereit nem vagyunk hajlandóak neki érdemül felróni, s ezért tudtára adtuk, hogy a mandátumból nem lesz semmi, a kaszinói elnökségről is ezélszerű lesz lemondani.

Wolf Imre a bukást nem akarja köztünk elviselni; ennél fogva eladó a szép kőház a Templom utcában és a pompás fekvésű szálló a Csoronika dűlőben.

ben van a legnagyobb bizalmunk és azért három fiatal dolgozótársunkra biztuk a szőke és barna haj problémájának a megoldását. — Sajnos, nem produkálhatunk egyhangudöntést.

De ime, külön a nagysád kérdésére beérkezett vélemények.

Az első vélemény:

Hadd legyen a barna haj a pálma.

A haj ősi, hamisítatlan tökéletes színe nem a szőke hanem, a fekete és a barna. A világ kezdetén, mikor a teremtes remekelt, ösmeretlenek voltak a szőke nők. A szőkeség nem más, mint hanyatlása a természetnek, mely minden téren vesztit hajdani erejéből.

Fogadni mernék hogy Adám szerelme nem lett volna olyan heves, ha Eva szőke lett volna. Az ugynevezett bizonytalan világos-szőke haju hölgyektől mindég irtóztam s ha a határozott szőkék között akadt is kedvemre való, rajongani csak a sötét színért tudok és eszményem ezután is csak az az asszony és leány lesz a kinek fürteiben „tongervészes éj“ sötétlik. A szőkék ellen van egy pozitív kifogás: hidegek zárkóztak, sokszor — pardon a rossz szóért — szivteleknek is. A barnák ellenben szinte megértik az embert és azt hiszem, hogy a férfunak, ha szerelmes nőcskét keres, a barnákiközül kell ideálját választania. Az én véleményem tehát az: éljenek a szerelmes barnák. A barna haj a női ékesség legragyogóbb koronája.

A második vélemény:

Nekem — az egyéni impresszóimat beleszámítva — 101 okom van, hogy a szőke haját magasztaljam ezuttal csak a 101 ik okomat hívom segítségül a jó izlésem bizonyítására.

A történelem, melyet az élet mesterének mondanak, a szépek koronáját kivétel nélkül a szőke asszonynak és leányoknak juttatja. Vénusz a szépség és szerelem istennője szőke volt, mint a méz. Ceres olyan volt, mint a kálász. Szép Helénát a szőke haja miatt szerelte esze nélkül Páris és a görögök ezért a szőke hajért vívták tiz esztendőn át Trója várát.

A római asszonyok barnáknak születtek ugyan, de találunk a históriából, hogy a konsuli és praetori zsurokon és szoárékon szőke nők kormányozták a férfiak szivét, mert a szomszéd római hölgyek a csatákban elesett germán harezosok világos színű hajából drága pénzben parókákat csináltattak maguknak. Poppea szőke haja ismeretes. Que Bess szőke fűrtökkel pompázott. Borgia Lékréciáról olvassuk: „Szőke volt, mint a narancs.“ Medicis Katalin szőkére festette a haját. Emlékezzünk a Wallerie kisasszonyra, a ki szőke volt és Longuville hercegnére, akiről ugyanezt jegyezte föl a krónika. Madema Staelt, a körülrajongot írónőt szőkének rajzolták az udvarlók. De hisz Julia, az ideális szerelemnek ez az örökkészép eszménye is szőke volt. Ki ne hallott volna a Titian festette szőke Raby Róráját és szőke Hajdéeját.

S nem gondolunk-e dobbanó szivvel Gretschentre? D'Arc Johanna és Erzsóbet angol királyné szőke szépségek voltak. Corday Sarolta hasonlóképen. Stuart Mária pedig hires volt a világ szép szőke hajáról.

Ime a történelem kiválogatja a nők közül a szőkét és nokik adja a szépségdíjat: én nekem semmi okom se bátorságom a história muzsájával szembeszállani. A pálmát a szőkének adom.

A harmadik:

Margit se nem szőke, se nem barna, hanem olyan igaz magyar fajta. „Ez a vallomás ékesszólóan bizonyítja, hogy se az abszolút szőkékhez, se az abszolút barnákhoz nemmi közöm.“

*
T á v i r a t.

Lapunk zártakor érkezett:

Távíratilag tudatom, hogy Margit szőke Visszavonom az abszolút szőkéről adott véleményemet. Azért mondottam „olyan igaz magyar fajtanak“ mert magyar színész. De hiszen a művészet — internacionalis.

Színház.

Heti műsor.

Vasárnap, nov. 14-én délután, leszállított helyárrakkal Celestin apó. Boházatos operette. Este, rendes helyárrakkal, bérlet-folyamban, harmadszor Trilby.

Hétfőn: nov. 15-én Trilby, negyedszor, **Kedden**: nov. 16-án új betanulással: Adolovai nábob leánya. Herczegh Ferenc kedvelt színműve, a következő szereposztással: Jób Sándor Szentos — Vilma Fái Flóra — Szentirmzné Szabó Irma — Domaházyné Kiss Irén — Tarján főhadnagy Vidor — Szentirmay, százados Bartha — Loránt hadnagy Tanay — Biliczky kadét Rubos — stb (Rendező Vidor.)

Szerdán: nov. 17-én Rang és Mód. Színmű 3 felvonásban. írta Szigeti József. Ez előadás különösebb érdekessége az, hogy Szathmáry Arpád legjobb szerepeinek egyikét játsza benne s hogy Komjáthy Z. Terez betegsége után ez estén lép fel először. (Rend. Szathmáry.)

Csütörtökön: nov. 18. A helyettes. A vígszínháznak mult évben nagy sikert aratott kitudú franczia bohózata. (Rendező Vidor)

Pénteken: nov. 19-én. L. Komáromy Mariska urnő első vendégjátékául Rippan Winckle-Plaquette operettje. Bérlet-szűnetben. (Rend. Komjáthy.)

Szombaton: nov. 20-án L. Komáromy Mariska urnő második vendégjátékául: A cornevillei harangok. Planquette operettje. (Bérlet-szűnetben. Rendező Komjáthy.)

Vasárnap nov. 21-én délután, leszállított helyárrakkal: Lumpacius Vagabundus, vagy a három jó madár, énekes bohózat. (Rend. Szathmáry.) — Este rendes helyárrakkal ez idényben először: **1000 év**. Látványos történeti színmű 10 képben. Írta: Verő Gyögy.

* **A nébérőközönség** érdekében szükségesnek tartjuk jelenteni, hogy a pénteki napon rendszerint megtartott bérlet-szűnetes előadásokra a színházi pénztáros nem tartja fenn a bérőközönség jegyeit, az előadás napján délelőtt 10 óráig, hanem a városi színházi bizottság utasításának megfelelően minden jegyet a korábbi jelentkezőnek adnak el. Előjegyzéseket azonban — melyek a kiválasztott jegyek megvásárlását biztosítják — az előadás napjának délelőtti 10 óráig mindig érvényben maradónak tekint a pénztáros. Debreczen 1897. évi nov. 10-én. Az igazgatóság.

Ujdonságok.

— **Istenitisztelek.** November 14-én vasárnap az ev. ref. templomokban a következők fognak predikálni. A nagytemplomban Dicsőfi József lelkész, a kistemplomban: Szilágyi Imre s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Mitrovics Gyula lelkész, az ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelkész. A római katolikus templomban reggel 7 órakor misét tart Hamernyi Sándor, 8 órakor egy kegyesrendi pap, 9 órai misét Dr. Wolaffka Nándor, szentbeszédet Hamernyi Sándor, 12 órakor misét tart Molnár Kálmán, d. u. litániát Molnár Kálmán, ker. tanítást és rózsafüzér ájtatosságot Dr. Wolaffka Nándor tart. — Az ágost. ev. templomban d. e. 10 órakor Hajász Lajos hitoktató s. lelkész tart istenitiszteleket.

— **A királyné nevenapja.** Jövő héten november 19-ikén, pénteken lesz Erzsébet királyné nevenapja. A királyasszony nevenapját, mint minden esztendőben, ez idén is megünnepeli a főváros lakossága s a főváros összes templomaiban isteni tiszteletet tartanak.

Elhunyt ev. ref. lelkész. Dabasi Papp Sámuel b. újvárosi ev. ref. lelkész, Papp Lajos megyei árvászéki elnök édes atyja 86 éves korában H. Szoboszlón elhunyt.

— **Teljes tanácsülés** lesz hétfőn d. e. 10 órakor gr. Dégendorf József főispán

elnöklete alatt. A novemberi közgyűlés tárgyait készítik elő akkor. A közgyűlés valószínűleg 25-én lesz.

— **Az adózó vármegye.** A vármegye pénztárába a mult hó folyamán bevezetett egyenes adóban 81434 frt 68¹/₂ kr, hadmentességi díjban 2992 frt, bélyeg jövedékben 19611 frt 80 kr, jogiletkben 8810 frt 88¹/₂ kr, díjjövedékben 106 frt 24 kr, dohányjövédékben 59860 frt 28 kr, határvám jövédékben 6233 frt 52 kr, fogyasztási és italadóban 15779 frt 62¹/₂ kr.

— **Az új vágóhídi ellenőr.** Brummer Lajos kis-kun-laczházi tisztú és körállat-orvost ki a vágóhídi ellenőri állásra pályázó 12 egyén közül, egyedül bir, kvalifikációval gróf Dégendorf József főispán ez állásra ki-nevezte.

— **Polgármesteri jelentés a mult hóról.** A rendőrség októberben rendőri kihágásért 105 egyént tartóztatott le. A tolonczok és kényszerutlével kiutasítottak száma 66 volt. Önálló ipar gyakorolhatására tizenhét ember kaptak igazolványt. Köztörvényellenes kihágásért hat egyént büntettek meg. Munkakönyvet 65, ideiglenes igazolványt 5 darabot adtak ki. A katonaság létszáma volt 596 közhadseregbeli 203 lóval 649 honvéd 172 lóval. A lakosság állami adó fejében 49698 frtot fizetett be. Befolyt továbbá 1059 frt, nyírvíz lecsapolási járuléka 584 frt, végrehajtási költség, 442 frt kamarai illeték, 610 frt járda adó, 1221 frt tüzivaltság, 2137 frt alamizsnaváltás, 6483 frt 15 százalékos községi pótdadó, 5193 frt utadó.

— **Választások a debreczeni ev. ref. egyházban.** Ritkán vannak a debreczeni ev. ref. egyház adópénztárának olyan szorgos napjai mint mostanában. Tömegesen jelentkeznek az egyháztagok, hogy befizessék egyházi adótartozásaikat s ezáltal megszerezzék a szavazás jogát a f. évi decz. 27. és 28. napjaira kitűzött főgondnok és presbiter választásra. E választás alkalmával szavazati jogával élhet az egyház „minden önálló apai vagy gyámi hatalom alatt nem levő — habár az apával közös háztartásban élő, de egyházi közterhet viselő 24 évet betöltött vagy nagykorúsított férfitagja, valamint özvegy, vagy férjetlen nő, továbbá vegyes házasságban élő ev. ref. hitű nők is kik az előző évekről rendes egyházi és közalapi tartozásaikat a választást egy hónappal előzőleg lerótták, ha az egyházi hatóság által egyházi vétség miatt fegyelmi uton szavazati joguk elvesztésével büntetve nincsenek.” (195. §) A presbitérium tehát úgy intézkedett, hogy a választó egyháztagok névjegyzéke ez évi nov. 30-án d. u. 5 óráig elkészítették és ebe mindazok az egyháztagok bevétesenek, kik 1896. évi decz. 31-ig fennállott egyháziadó és közalapi tartozásaikat ez évi nov. 27-ig lefizették és akik erre az évre vétettek fel adózó egyháztagokká. — A választók névjegyzéke ez évi decz. 1—10. napjain az egyházi számvevő hivatalos helyiségében közszemlére tétetik ki, hol azt bárki megtekintheti s ellene ez idő alatt akár szóbelileg, akár írásban felszólalással élhet. Akik tehát még adóhátralékban vannak, igyekezzenek tartozásukat minél előbb leróni, hogy a szavazástól el ne essenek. Ezuttal választás alá kerül a főgondnoki tisztség, 26 régi és 10 új presbiteri, rendes és 15 póttagi hely és kétszerannyi egyházközönség képviselői hely.

— **A megyei árvapénztárak vizsgálása.** Az évenként megtartandó szokott árvapénztárak vizsgálata mostan tart a megyében. A bizottság tagjai: Péntes Sándor árvászéki elnök, dr. Czeglédy Mihály tiszti főügyész és Budaházy Ödön főszámvevő. Hadházon, B. Újvárosán és H. Szoboszlón már meg volt tartva, e hó 11. Bőszörményben 12. Nánáson, 15. P. Ladányban és 17. Kabán lesz a vizsgáló bizottság.

— **Katonazene a Margitfürdőben.** A Margit-fürdő disztermében f. hó 14-én vasárnap, valamint a bővetkező ünnep és vasárnapi napokon délután 4 órától 6-ig a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara által sétahangverseny tartatik. Ajánljuk e kellemes egyedüli szórakozó helyet a közönség figyelmébe. A Margit-fürdő éttermében friss és izletes ételeket szolgál ki a bérlel.

— **Közegészségügy.** A főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot, a mult hónapban különösen a kiskorúak között erősebben volt megtámadva, mint az ezt megelőző hónapban, mert úgy megbetegedések mint halálozások nagyobb számmal fordultak elő. Heveny ragályos betegségek közül kanyaró és vörheny esetek száma emelkedett, míg a hagymáz és ronesoló toroklob esetek száma csökkent. Kanyaróban 3, vörhenyben 9, ronesoló toroklobban és hagymázban 2—2 halál eset fordult elő. Az ohat-teleki gazdaságban vörheny 9 megbetegedést és 3 halálesetet okozott. E helyen a ragályos betegségeknek különítése a túlzott lakási viszonyoknál fogva keresztül vihetetlen. Született a város bel- és külterületén élve 136 ev. ref. 3 ág. ev. 38 r. kath. 16. izr. együtt 197 gyermek (110 fiú 87 nő). Évi átlag ezer lakosra 39% Törvénytelen volt 18, vagyis 9% halvaszületett 9. Meghalt 99 ev. ref. 26 r. k. 2 gkath. 7 izr. összesen 134 egyén (72 fi 62 nő). Évi átlag 26.64%. Szaporodás 63. Házaspár izraelita, 11 pár vegyes vallású, együtt 31 pár.

— **Késelő napszamos.** Koponyás Lajos Pacsirta-utezán lakó napszamos csütörtök este a munkából épen hazatérő Sárosi Mihály napszamosal összeveszett, veszekedés közben kést rántott elő Koponyás, — melylyel Sárosi jobb karján és jobb szemé alatt megszurta. Még ennyivel sem érte be, hanem a kezeügyében levő baltával támadt az immár védtelen ellenfelére, de a házbelleknek sikerült Koponyást letepernyi s az előhívott rendőr bekisérte a központra, honnan kihallgatás után az őt megillető helyre, a börtönbe kísérték.

— **Könyvosztás.** A debreczeni iparos ifjuság önképző egyesületénél a könyvosztás kedd és péntekről a hét szerda és szombat napjára tétetik át. Debreczen, 1897. nov. 10. — Az elnökség

— **A dohány beváltások határideje.** A magyar királyi dohányjövédék igazgatósága az 1897 évben termelt dohányok beváltására kiküldött bizottságok működésének tartamát s a beváltási határidőket a következőképpen alapította meg:

Debreczenben deczember 13-tól február 28-ig.
Hajdu-Dorogon deczember 13 től február 28-ig.
Nagy-Létán január 2-től február 28-ig.
Érmihályfalván január 3 től február 28-ig.
Nagy-Károlyban deczember 13 től január 28-ig.
Nyíregyházán deczember 13 től február 28-ig.
Nyírbátorban január 3-tól február 28-ig.

— **Grünwald S. és társa czég Budapestén.**

Nagyrabecsült olvasóink szives tudomására juttatjuk, hogy a 30 év óta fennálló bel- és külföldön általánosan ismert cs. és kir. szab. finom piperezappan-, ilatszer- és vegyi termékek-gyár Grünwald Vilmos úr kilépése folytán a gyár eddigi tulajdonosa, az alapító Klein Jakab ur és ennek fia, Klein Gyula ur egyedüli tulajdonába ment át, a kik a gyári válatot saját gyári helyiségükben Dob-utezai 13. sz. alatt Klein és fia czég tovább fogják vezetni. A milleniumi kiállításon az állami éremmel kitüntetve, a ház idősebb tagja Klein Jakab ur, ugyanakkor a jury tagsággal lett megisztelve; mindez kellő biztositékot nyújt, ezen általánosan elismert régi czég versenyképességéről. Ennélfogva tehát felhívjuk a figyelmet ezen az országban tekintélyre nézve, ugyszólván egyedül álló czégre, mely gyártmányainak kitudú minősége által a külföldi versenyt teljesen kiszorította, tehát gyártmányait a legmelegebben ajánljuk.

Azon t. hölgyek, kik meglepő olesó de mégis szép és jó selyem, mosó- és gyapjuszővetekeket, — melyek karácsonyi ajándéknak is igen alkalmasak — óhajtanak vásárolni, kérjük Weiner Mátyás divatruházának (Budapest, Andrássy ut 3.) különösen ezen célra összeállított mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küld meg.

Irodalom.

Megszabadulhat mindenki attól a gondtól, mivel lépje meg karácsonyra hozzátartozóit ha két forinttal előfizet a legszebb és legjobb tartalmu képes lapra, az „Ország-Világ”-ra. Mert eltekintve attól, hogy az „Ország-Világ” — mint az előttünk

4
 fekvő legutolsó száma is mutatja — a legelőkelőbb újságok egyike, melyben a szebbnél-szebb regények, novellák, elbeszélések és versek váltakoznak, hanem az „Ország-Világ“ még olyan kedvezményekkel kedveskedik előfizetőinek, hogy a kapott ajándékok jóval felülmúlják az előfizetési összeget. Így például a ki az előfizetéshez 30 krt mellékel csomagolási és szállítási díj fejében, az kap egy gyönyörű kötet regényt ingyen és díjmentesen, a ki 50 krt mellékel, az két kötet regényt kap, és a ki 80 krt küld a kiadóhivatalnak az előfizetési összegén kívül, az három kötet regényt kap ingyen és díjmentesen. Ilyeténképpen a legrövidebb idő alatt poton áron szép könyvtárt rendezhet be magának az, aki az „Ország-Világ“ előfizet. Mert a laphoz mellékel regény melléklet is évente négy kötet regényt tesz ki, melyekhez a kiadóhivatal borítékot is küld ingyen. Fizessünk tehát elő mentül nagyobb számban az „Ország-Világ“-ra, és küldjük az előfizetési összeget a kiadóhivatal címére Budapest V. Hold utca 7. szám.

Apróságok.

Galvanizmus.

Csodálatos erő a villany ;
 Mióta fölfedeztetett,
 A szerelem terén is
 Játsszik igen nagy szerepet :
 Egy egy menyecske teszem azt :
 Már egy kész leydeni palaczk.

Galváni a vilányt, hogy feltalálta,
 Először béka-czombot látta
 A mint villany áramtól reszketett ;
 Diák-ösém ti csak higyjetek !
 Ki okos, a sorok közt olvas :
 Egy szép asszonyka lába volt az !

Egy világfi naplójából.

Legfürgőbb szárnya a boldogságnak van
 ez röpi el a leggyorsabban.

Milyen nagy szerelem kell ahhoz, hogy
 egy kicsike kis női szívet betöltsön !

Az elveszett paradicsomot leghamarabb
 megtalálod kedvesed karjai közt.

Az első boldogtalan szerelemre rendesen
 egy boldog második következik.

A nők nem igen értenek a gramatikához,
 hanem azért a szeretni igét pompásan
 hajtogatják.

Büszkeség.

Bíró: Maga ugyancsak ágról szakadt
 rongyos ember . . .
 Csavargó: Mert a rendőrök mindig majd
 szétszednek örömlükben, ha meglátnak.

Örökletesség.

Panaszkodik a gazda :
 — Az öreg apámat bika döfte meg, apámat
 tehát. engem meg tegnap a bika rugott
 meg ; ez már alighanem családi betegség !

Uj szó.

A tyukszemirtó kiszól a váróterembe
 a „pácienshez“ :
 — Azonnal rendelkezésére állok. Csak
 egy tyukszempillantásnyi türelmet kérek.

Ajándék.

Tolvaj : Arany-órád van ? No né ? Hol
 szerezted ?
 Betörő : Ajándékba adta valaki.
 Tolvaj : Erősen védekezett ?

Bók.

— Borscsa lelkem, udvarol a káplár,
 eszem azt a bogár szemedet, olyan vagy,
 mint a rezeda, ha nem is cifra de azért
 szagos.

Nem enged.

Menyegzőre hívja meg Mihály gazda a
 szomszédját.

— Ej, szóla a szomszéd, most már negyed-
 szer ? Alig vitte el az isten a harmadikat,
 már megint asszonyt visz a házhoz.

Felel Mihály gazda :

— Ameddig az isten elveszi, addig én is
 viszek !

Közgazdaság.

Debreczeni piacz.

November 8—9.

Gabonavásár.

Buza, piaczra hozatott 900 mm. I. rend
 80— II. r. 925. III. r. 9.—

Rozs, piaczra hozatott 600 mm. I. rendü
 128 II. r. 7.95 III. r. 7.80

Kétszeres, piaczra hozatott 800 mm.
 I. rendü 7.40, II. r. 6.35 III. r. 6.30.

Árpa, piaczra hozatott 400 kgr. I. rendü
 II. r. 4.45, III. r. 4.40.

450 Zab, piaczra hozatott 500 kgr. I. rendü
 780 II. r. 5.75, III. r. 5.70.

Tengeri piaczra hozatott 1000 kgr. ó-ten-
 geri I. rendü —, II. r. —, III. r. —

Uj tengeri I. r. 4.80, II. r. 4.70 III. r. 4.40.
 Köles 620 6.—

Köleskása 13.—, 12.50, 12.—
 Burgonya 3.60

Phönix-hajkenőcs

a Stuttgarteri egészségügyi
 és betegápolási kiállításon
 1890-ben díjat nyert. Orvosi
 vélemény és ezer hálairat
 szerint az egyetlen realis és
 ártatlan szer, hogy uraknak
 és nőknek teljes úde hajza-
 tot növeszsen ; igen fiatal
 uraknál erős hajuzst növeszt.
 Sikerért és ártatlanságért
 jótállás. Egy tégely 80 kr.,
 postai küldemény vagy után-
 vét 90 kr.

K. HOPPE, WIEN, XIV., Schweglergasse 12.

4 arany-, 18 ezüst-érem, 30 díz- és elismerő-okmány.

Kwizda-féle

korneuburgi marha-táppor.

Állatorvosi diätikai szer lovak-, marhák- és juhoknak.

Több mint 43 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágyhiánynál, rossz emésztésnél valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő képesség fokozása céljából.

Egy doboz 70 kr.,
 fél dobozzal 35 kr.

Valódi csak a fenti védjeggyel és kapható minden gyógyszerertárban és drogua-kereskedésben.

Főraktár:
Kwizda Ferencz János
 cs. és kir. osztr.-magyar és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszerész-nél,
Korneuburg,
 Bécs mellett.

Kérem a t. olvasó e hirdetményt kivágni, eltenni és ösmerőseinek alkalmlilag ajánlani!

Mindennemü gyomorhaj, aranyér, emésztési zavar, időszakonkénti vagy állandó székrekedés s az ezekkel járó követk. z. mények legradikálisabb és teljesen biztos hatású gyógyszerere az

Ács-féle (czukrozott) Cascara-sagrada-labdacs.

(Nép nyelvész.-fehérvári, korona-pilula.)
 Ez nem drasztikus, de enyhe hatású növényi laxans-szer. Nem rontja a gyomrot mint a többi hashajtó ; nem okoz szélképződést, görcsöket, mint azok nagy része, nem csökkenti az étvágyat, hanem fokozza, a mennyiben a belek működését elősegíti.

Valamennyi orvosi és gyógyszerészeti szakközöly tekintélyes szakférfiak tollából terjedelmes czikkeben méltatta s oly elismerőleg nyilatkozott, mint még eddig egyetlen ilyenmü gyógyszeréről sem.

E kitünö készitmény a legtöbb gyógyszerertárban készletben tartatik. Egy üveg eladási ára (50 labdaccsal) = 50 kr. egy próbadohoz (12 labd.) = 15 kr.

Előállítási hely és szétküldési raktár egyedül : **P. Ács Albert gyógyszerertára Székes Fehérvárott (Gróf Zichy-ház).**

Innen 1 frt 70 krnak előzetes beküldése mellett 3 üveg, vagy 10 dohoz (mint legkisebb szállitmány) bárhova franco szállitattik.

Egyedüli gyomor- és vértisztító szer, mely nem rontja a gyomort !
 Orv. szaklapok véleménye szerint : Paratlanul álo hont gyartmány !

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váczi-körut 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gözcséplögarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazaló pépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészit kaszáló- és aratógépeit, továbbá **SACK-féle** ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Debreczen, 1897. nyomtatott Kutasi I. könyvnyomdájában.